

ከክልሉ ፍቃድ ሳይሰጠው በጅግጅጋ ከተማ የገባ የመከላከያ ሰራዊት አሀድ ባስቸኳይ ትጥቁን ፈትቶ በሕግ መጠየቅ አለበት !!!!

በትዕቢት ስልጣን ያለአግባብ በመጠቀም በማንኛውም ሕገ-መንግስትን መጣስ፣ ዋጋ እንደሚያስከፍል በሶማሌ ክልል በጅግጅጋ ከተማ በደረሰው ከፍተኛ ጉዳት አሳይቶናል። ከኢትዮጵያ ሶማሌ ክልል መስተዳድር ጥያቄ ውጭ፣ ሕገመንግስትን ተገን በማድረግ የከተማውን ህዝብ ሰላም ለማስጠበቅ፣ የዜጋው ሕገመንግስታዊ መብት ለማስጠበቅ በሚል ምክንያት ሕገመንግስቱን በማይፈቅደው መንገድ የግለሰቦችን ድብቅ ዓላማ ለማሳካት ያለመ አፕሬሽን በጅግጅጋ ከተማ ከህዝቡ ጋር በመጋጨት ለከፍተኛ ጉዳት የዳረገ በመሆኑ መንግስት ከዚህ መግር አለበት።

የመከላከያ ሰራዊታችን የህዝብ አለኝታነትና ወገንተኝነት፣ በኢትዮጵያ ውስጥ ብቻ ሳይሆን በመላ ዓለም ያስመሰከረና ለዚህ ብቃቱም በዓለማችን ቁጥር አንድ በሰላም አስከባሪነት ተመራጭ እስከመሆን የደረሰ የምንመካበት የህዝብ ሰራዊት ነው። ይሁንና ሰሞኑ በኢትዮጵያ ሶማሌ ክልል የተደረገው ድርጊት ግን በዚህ አለኝታችን ብለን የምንመካበት ሰራዊት የተፈጸመ መሆኑ ለማመን በሚያስቸግር ሁኔታ በማሕበራዊ ሚዲያ ሲሰማ በጣም ያስደነግጣል። ሰራዊታችን ከማንም በላይ በሕገመንግስታችን ሰፊ ግንዛቤ ያለው ሰራዊት እንደሆነ፣ የመከላከያ ሰራዊታችን የኢትዮጵያ ሕገ-መንግስት ልክ እንደ መፅሐፍ ቅዱስ እና እንደ ቅዱስ ቁርዓን በየጊዜው የሚያነበውና ከፍተኛ ግንዛቤ አለው ተብሎ በሚታመንበት ወቅት እንዲህ ዓይነት ተልካሻ ተግባር ፈፅሞ መገኘት በጣም አሳፋሪና ለማመን የሚከብድ ነው። ከመከላከያ ሰራዊታችን ታሪክ እንደምንረዳው በእርግጠኝነት መናገር የሚቻለው ይህ ተግባር መከላከያ

ሰራዊታችን የማይወክል፣ ነገርግን ምናልባት የአንዳንድ ግለሰቦች ስሜታዊ እርምጃ ነው ተብሎ የሚወሰድ ነው።

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ሕገመንግስትና የመከላከያ ጣልቃ ገብነት

በህገመንግስታችን መሰረት ጠቅላይ ሚኒስትር የአገሪቱ የጦር ሃይሎች አዛዥ እንደሆነ በግልፅ ተቀምጧል። ይህ ሲባል ግን ጠቅላይ ሚኒስትሩ የመከላከያ ሃይሉን የሚያዙት በመሰለኝና በደሃለኝ ሳይሆን ህገመንግስቱን መሰረት ባደረገ ብቻና ብቻ ነው። በፌደራላዊ ስርዓት የሁሉም ህዝቦች ሰላም፣ ፀጥታ፣ መረጋጋትና መብቶችን በእኩልነት መጠበቅ የሚቻለው ሕገ-መንግስት መሰረት በማድረግ ብቻ ነው። ሕገመንግስት መሰረት ያላደረገ በጎም ይሁን መጥፎ ሁሉም ተቀባይነት የለውም። በሕገ-መንግስታችን መሰረት የአንድን ክልል ሰላምና መረጋጋት ማስፈን፣ የዜጎች ሕገመንግስታዊ መብቶችን የማስጠበቅ ሓላፊነት የየክልሉ ሓላፊነት ነው። ክልሉም ይህን ሳያስጠብቅ የቀረ እንደሆነ፣ ክልሉ በዚህ ላይ እንዝህላልነት በማሳየቱ ጉዳት የደረሰ እንደሆነ፣ ክልሉ የሚጠየቅበት ራሱን የቻለ ሕገመንግስታዊ መንገድ አለበት። ይህ በእንዲህ እያለ በአንድ ክልል ውስጥ የፀጥታ ችግር ተፈጥሮ፣ ከክልሉ ዓቅም በላይ ሆኖ ሲገኝ የክልሉ መንግስት ካለው ሕገመንግስታዊ ሓላፊነትና ህዝባዊ ወገንተኝነት በመነሳት የፌደራል መንግስትን ድጋፍ በመጠየቅ የዜጎችን ደህንነት መታደግ ይችላል። ከአቅሙ ውጭ ካልሆነ ግን ባለው ሃይል በመጠቀም፣ እስከ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ በማወጅ በራሱ አቅም በተቻለ ፍጥነት ችግሩን ለማስቆም ይሰራል።

በሕገ-መንግስታችን መሰረት የህዝቦች ሰላምና መረጋጋት በመደፍረሱ ምክንያት የዜጎች ሕገመንግስታዊ መብቶች አደጋ ላይ ከወደቀ የፌደራል መንግስት የመከላከያ ሃይል በማሰማራት እንዲረጋጋ የማድረግ ሓላፊነት ያለው ቢሆንም፣

ይህ ሐላፊነት መወጣት የሚችለው ሕገ-መንግስቱ ባስቀመጣቸው አንቀጾች መሰረት ብቻ ነው።

መከላከያ ሃይላችን ወደ አንድ ክልል ጣልቃ መግባት የሚችለው፡-

ፌደራል መንግስት በሕገ መንግስት ምዕራፍ 5 አንቀጽ 51 የፌዴራል መንግሥት ስልጣንና ተግባር ተ.ቁ. 14 መሰረት "ከክልል አቅም በላይ የሆነ የጸጥታ መደፍረስ ሲያጋጥም በክልሉ መስተዳድር ጥያቄ መሰረት የሀገሪቱን የመከላከያ ኃይል ያሰማራል" ፡፡

ስለዚህ ጠቅላይ ሚኒስትሩ ዶ/ር አብይ አሕመድ መከላከያ ሰራዊት በኢትዮጵያ ሶማሌ ክልል ገብቶ የማረጋጋት ስራ ለመስራት ማዘዝ የሚችሉት የኢትዮጵያ ሶማሌ ክልል ጥያቄ ሲያቀርብ ብቻ ነው። ከዚህ ውጭ ጠቅላይ ሚኒስትሩ ወይም ማንኛውም ባለስልጣን የመከላከያ ሃይል ጣልቃ እንዲገባ ማዘዝ አይችልም፤ ካዘዘ ሕገ-መንግስቱን ጣሰ ማለት ነው። ስለዚህ ከኢትዮጵያ ሶማሌ ክልል ጥያቄ ውጭ የመከላከያ ሃይሉን ወደ ጅጅጋ እንዲገባ ያሰማራ ከላይ የፌደራል መንግስት ባለስልጣን እስከ ታች ትእዛዙን ተቀብሎ ተግባራዊ ያደረገ ተራ ወታደር ሳይቀር ሕገ-መንግስትን በማፍረስ ወይም በመጣስ ተጠያቂ ነው።

፤

መከላከያ ሃይላችን ከከፍተኛው ጀነራል እስከ ታችኛው ተራ ወታደር ማንኛውም ትእዛዝ ተቀብሎ ተግባራዊ ማድረግ ያለበት በሕገ-መንግስቱ መሰረት የሚመጣ ትእዛዝ ብቻና ብቻ ነው። ህገመንግስታችን በምዕራፍ አሥር አንቀጽ 77 ተ.ቁ. 4 እንደ ደነገገው "የመከላከያ ሠራዊቱ በማናቸውም ጊዜ ለሕገ መንግሥቱ ተገዢ ይሆናል" ይላል። ይህም ማለት ጠቅላይ ሚኒስትሩ ትእዛዝ ካስተላለፉ የመጀመሪያው ጥያቄ ይህ ትእዛዝ ሕጋዊ ወይም በሕገ-መንግስቱ መሰረት ነው ወይ ? የሚል ከከፍተኛ ጀነራል እስከ ተራ ወታደር መጠየቅ አለበት። ምክንያቱም በአንቀጽ 77 መሰረት ሰራዊቱ በማናቸውም ጊዜ ለሕገ-መንግስቱ

ተገዢ መሆን ስላለበት፡፡ ሕገ-መንግስቱ መሰረት ያላደረገ ትእዛዝ ማንም መቀበል የለበትም ብቻ ሳይሆን መታገልም አለበት፡፡ ይህም የመከላከያ ሃይላችንም መሰረታዊ ሆኖ ሆኖ ... ነው፡፡

ለምሳሌ ወደ ኢትዮጵያ ሶማሌ ክልል እንዲገባ የታዘዘ የመከላከያ ሃይል የመጀመሪያ ጥያቄ ማቅረብ ያለበት ሕገ-መንግስቱ ያስቀመጠው ቅድመ ሁኔታ **"የክልሉ ጥያቄ ቀርቧል ወይ"** ተሟልቷል ወይ የሚል ነው፡፡ ይህ ቅድመ ሁኔታ ካልተሟላ ፈፅሞ ትእዛዙ መቀበል የለበትም፣ ምክንያቱም **በማንኛውም ጊዜ ለመሪው ሳይሆን ለሕገ-መንግስቱ ተገዢ መሆን ስላለበት** ነው፡፡ ጠቅላይ ሚኒስትር ጨምሮ ማንኛውም ባለስልጣን ከሕገ-መንግስት በላይ የለምና፡፡

በሕገ-መንግስታችን መሰረት በክልሉ ህዝብ ተመርጦ በመምራት ላይ ያለውን መንግስት የሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች ጥሰት አለ የሚል ጥርጣሬ ካለ እንኳ ችግሩን መፈታት ያለበት ሕገ-መንግስታችን ባስቀመጠው መንገድ እንጂ **በመሰለኝና በደላለኝ፣ የመከላከያ ሃይልን የማዘዝ ስልጣን ስለያዘኩ ተብሎ የመከላከያ ሃይል በማሰማራት መሆን የለበትም፡፡** ይህ ሕገ-መንግስት ተጣሳ ማለት ፌደራል ስርዓቱ አደጋ ላይ ወደቀ ማለት ነው፣ ጠቅላይ ሚኒስትሩም የሚያዙት ሃይል የለም ማለት ነው፡፡ ከሕገ መንግስት ውጭ መሄድ ከተጀመረ ስርዓት አልበኝነት ነገሰ ማለት ነው፡፡

በአሁኑ ወቅት ህዝቦች ሕገ-መንግስቱ አደጋላይ እየወደቀ ነው፣ መንግስት ሕገ-መንግስቱ ያስከብርልን፣ የፌደራል ስርዓቱ አደጋላይ የሚያወድቁ ምልክቶች እዚህም እዛም እየታዩ ነው መንግስት ሕገ-መንግስታዊ ሐላፊነቱ ይወጣ እያሉ ጥያቄ በሚያቀርቡበት ወቅት፣ የመንግስትን ስልጣን ተጠቅሞ ከሕገ-መንግስት ድንጋጌዎች ውጭ ሰራዊት በማሰማራት ግጭቶችን ማባባስና የሰው ህይወትና ንብረት ላይ ከፍተኛ አደጋ ማስከተል ተቀባይነት የለውም፡፡ ስለሆነም ይህ የሕገመንግስት ጥሰት ያዘዘ ባለ ስልጣን ባስቸኳይ መጠየቅ አለበት፡፡ የመከላከያ

ሰራዊታችን ስም በማጉደፍ በዚህ የተሰማራ ሰራዊትም ባስቸኳይ ትጥቁን ፈትቶ በህግ መጠየቅ አለበት። እንደዚህ ዓይነት ሕገመንግስታዊ ጥሰት አገራችንን ያፈራርሳታል እንጂ ፈፅሞ አንድነቷን ሊያስጠብቅ አይችልም።

ስለዚህ ሁሉም ሕገመንግስቱ መጠበቅ አለበት፤ ሕገመንግስት በአንድ አከባቢ ጥሰህ በሌላ አከባቢ ማክበር አይቻልም። ስለዚህ በሶማሌ ክልል የደረሰው ከፍተኛ የሰው ህይወትና ንብረት ውድመት ባፋጣኝ ሓላፊነት የሚወስድ አካል ተጣርቶ ለህዝብ ይፋ መሆን አለበት። ለህዝብ ተቆርቋሪ መሆን ያለበት በሕገመንግስቱ መሰረት ብቻ ነው። ሕገመንግስት ለሌላ ድብቅ ዓላማ ለማዋል የሚደረግ ሴራ በማንኛውም ምክንያት ተቀባይነት የለውም። ከማንኛውም ጊዜ በላይ ለሕገመንግስት ተገዢ መሆን የሚጠይቅ ጊዜ ላይ ደርሰናል፤ ስለዚህ በዋሃ ፈዛዛ የምንወዳት አገር እንዳናጣት፣ የህዝቦች እልቂት እንዳይከሰት ሁሉም በከፍተኛ መስዋእትነት የተገኘውን ሕገመንግስት መከበር ዘብ መቆም አለበት። አለበለዚያ የነሶርያ፣ የነሊብያ ዕጣ ነው የሚጠብቀን።

ማንም ከሕገ-መንግስት በላይ የለም!!!!

ሐምሌ 30፣ 2010 ዓ.ም.

ህዳሴ ኢትዮጵያ

hidaseethiopia@yahoo.com ;
hidaseethiopiaa@gmail.com